

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Πλήρης ανάλυση των διατάξεων των ασφαλιστικών εισφορών υπέρ
ΕΦΚΑ με παραδείγματα. Ενημέρωση μέχρι και το Ν.4475/2017.

ΣΩΜΑ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΚΔΟΣΗ
Βελτιωμένη και Επαιξημένη
Ενημερωμένη μέχρι και το Ν. 4475/2017

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΩΤ. ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ
τ. Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Ινστιτούτο Εκπαίδευσης Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών
ΑΘΗΝΑ 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ασφαλιστική Νομοθεσία.....	29
1 Γενικά.....	29
1.1 Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης.....	30
1.2 Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ).....	30
1.3 Προϋποθέσεις ασφάλισης.....	35
2 Εργοδότης.....	36
3 Αποδοχές.....	36
4 Διαδικασία ασφάλισης των μισθωτών και υποχρεώσεις εργοδοτών στον ΕΦΚΑ.....	37
4.1 Απογραφή ασφαλισμένων.....	37
4.2 Απογραφή εργοδότη.....	38
5 Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (Α.Π.Δ.).....	39
5.1 Γενικά.....	39
5.2 Τρόπος και χρόνος υποβολής Α.Π.Δ. (Άρθρο 15α και 16 Κανονισμού Α.Π.Δ.).....	43
5.3 Κυρώσεις για μη υποβολή, εκπρόθεσμη και ανακριβή Α.Π.Δ.	44
6 Καταβολή εισφορών.....	50
6.1 Πρόσθετα τέλη εκπρόθεσμης καταβολής εισφορών.....	54
6.2 Ποινικές κυρώσεις και χρηματικές ποινές για τους εργοδότες που δεν πληρώνουν τις ασφαλιστικές εισφορές.....	55
6.3 Έκπτωση δαπάνης μισθοδοσίας από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων.....	55
7 Ειδικό Βιβλίο Καταχώρισης Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού...55	
7.1 Νέες ελεγκτικές διαδικασίεςγια τη διαπίστωση αδήλωτης εργασίας.....	57
8 Λοιπές υποχρεώσεις εργοδοτών.....	57

8.1	Αναγγελία οικειοθελούς αποχώρησης μισθωτού.....	57
8.2	Καταχώριση μισθωτού στα μισθολόγια του Ι.Κ.Α. (άρθρο 2 παρ. 4 Ν. 2556/1997).....	59
8.3	Πρόσωπα που, υποχρεωτικά, ασφαλίζονται στον Ε.Φ.Κ.Α.	59
9	Ασφαλιστικές εισφορές.....	61
A.	Εισφορές υπέρ ΕΦΚΑ-ΕΤΕΑΕΠ.....	61
I.	Ιδιωτικός Τομέας.....	61
9.1	Επιδότηση της εργατικής εισφοράς επί των εισφορών του Ε.Φ.Κ.Α. (Ε.Ε.Ε.).....	64
9.2	Παλαιοί ασφαλισμένοι (μέχρι 31.12.1992).....	66
9.3	Νεοασφαλισμένοι (από 1.1.1993).....	66
9.4	Εργατική Εισφορά και δίμηνο.	67
9.5	Αναπροσαρμογή εισφορών κλάδου σύνταξης από 1/1/2017 έως 31/12/2019 για πλήρη εναρμόνιση από 1/1/2020.	67
I.	Ιδιωτικός Τομέας, Ν.Π.Δ.Δ., ΔΕΚΟ, Τράπεζες κλπ.....	67
II.	Δημόσιος Τομέας.....	73
III.	Έμμισθοι Δικηγόροι.....	75
IV.	Έμμισθοι Μηχανικοί.....	76
V.	Έμμισθοι Ιατροί και φαρμακοποιοί.....	76
B.	Εισφορές υπέρ ΕΦΚΑ-ΕΤΕΑΕΠ ελεύθερων επαγγελματιών και Αυτοαπασχολούμενων.....	77
1.	Δικηγόροι.....	77
2.	Μηχανικοί.....	80
3.	Ιατροί φαρμακοποιοί.....	81
4.	Λοιποί ελεύθεροι επαγγελματίες.....	82
4.1	Ελεύθεροι επαγγελματίες αμειβόμενοι με Δ.Π.Υ και απασχολούμενοι σε ένα (1) ή δύο (2) εργοδότες (φυσικά ή νομικά πρόσωπα).....	82
4.2	Ελεύθεροι επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενοι.....	85
5.	Μέλη Δ.Σ. των Α.Ε, Αγροτικών Συνεταιρισμών κ.λ.π.....	114
Γ.	Παράλληλη Ασφάλιση.....	118
Δ.	Προαιρετική Ασφάλιση.....	140
Ε.	Διαδοχική Ασφάλιση.....	145
ΣΤ.	Εισφορές Ασφαλισμένων στον τ.ΟΓΑ.....	149
10	Πίνακες εισφορών Ε.Φ.Κ.Α. και ΕΤΕΑΕΠ.....	175
10.1	ΠΙΝΑΚΑΣ 1,2,3,4,5,6.	175-179
10.2	ΠΙΝΑΚΑΣ 7.....	180

11 Υπολογισμός ημερών εργασίας στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α.....	182
11.1 Μισθωτοί αμειβόμενοι με μηνιαίο μισθό και απασχολούμενοι με πλήρες ωράριο εργασίας.....	183
11.2 Μισθωτοί αμειβόμενοι με ημερομίσθιο και απασχολούμενοι με πλήρες ωράριο εργασίας.....	189
11.3 Μερική απασχόληση μισθωτών που εργάζονται με μειωμένο ωράριο.....	190
11.4 Πολλαπλή απασχόληση.....	194
11.5 Τέταρτη βάρδια.....	194
11.6 Ασφάλιση χρόνου ασθένειας.....	195
11.7 Ασφάλιση των εκ περιτροπής απασχολούμενων.....	196
12 Παράλληλη Ασφάλιση.....	196
13 Μέλη Διοίκησης εταιρείας, Συνεταιρισμών κλπ.....	198
14 Ασφάλιση εργαζόμενων με κυμαινόμενες αποδοχές.....	198
15 Παραγραφή.....	200
16 Αμοιβές – παροχές επί των οποίων οφείλονται εισφορές υπέρ Ε.Φ.Κ.Α.....	203
16.1 Αμοιβές – Παροχές για τις οποίες δεν οφείλονται εισφορές υπέρ Ε.Φ.Κ.Α.....	208
16.2 Προσδιορισμός μικτών (ακαθάριστων) αποδοχών όταν είναι γνωστές οι καθαρές αποδοχές.....	210
17 Ταμεία Επικουρικής Ασφάλισης.....	212
17.1 Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ παροχών (Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.).....	213
18 Απασχόληση Συνταξιούχων και επιπτώσεις στο ποσό της σύνταξης.....	221
19 Ασφάλιση και αποδοχές Οικιακών μισθωτών και περιστασιακά απασχολούμενων.....	225

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Κεφάλαιο 1

Σύμβαση Εργασίας - Μισθωτός - Εργοδότης

Εισαγωγή.....	240
---------------	-----

Πηγές Εργατικού Δικαίου	240
1.1.2 Γενικά	242
Είδη συμβάσεων εργασίας.....	244
Σύμβαση ορισμένου χρόνου	244
1.2.2 Σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου.....	246
1.2.3 Σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών	247
1.2.4 Σύμβαση μίσθωσης έργου	249
1.2.5 Σύμβαση μαθητείας - μαθητευόμενου.....	251
1.2.6 Σύμβαση ετοιμότητας για εργασία.....	251
1.3 Αναστολή της σύμβασης εργασίας.....	252
1.4 Λύση της σύμβασης εργασίας	253
1.4.1 Για τις συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου.....	253
1.4.2 Για τις συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου.....	253
1.5 Μισθωτοί - Εργοδότες.....	254
1.5.1 Μισθωτός (Υπάλληλος ή Εργάτης).....	254
1.5.2 Υπάλληλος	255
1.5.3 Εργάτης.....	256
1.5.4 Εργοδότης -Ε.Π.Α.....	257
1.5.5 Πρακτική άσκηση σπουδαστών	260

Κεφάλαιο 2

Πρόσληψη Μισθωτών

2.1 Διαδικασία πρόσληψης μισθωτών.....	263
2.1.1 Ελλήνων υπηκόων.....	263
2.1.2 Αλλοδαπών υπηκόων Κρατών μελών Ε.Ε.....	265
2.1.3 Αλλοδαπών εκτός Ε.Ε.....	265
2.2 Απασχόληση με πλήρες ωράριο.....	268
2.3 Απασχόληση με μειωμένο ωράριο	268
2.3.1 Μερική απασχόληση	268
2.3.2 Εκ περιτροπής απασχόληση	273
2.3.3 Διαλείπουσα απασχόληση	277
2.4 Γνωστοποίηση όρων ατομικής σύμβασης εργασίας	278
2.5 Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Σ.Σ.Ε.).....	278
2.5.1 Είδη Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας.....	288

2.5.2	Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.)	289
2.5.3	Συλλογικές διαφορές εργασίας	290
2.5.4	Οργανισμός Μεσολάβησης και Διαιτησίας (Ο.Μ.Ε.Δ.)	290
2.5.5	Προϋπηρεσία μισθωτών	294
2.5.6	Τροποποίηση της σύμβασης εργασίας	294

Κεφάλαιο 3

Αποδοχές Μισθωτών

3.1	Γενικά	296
3.1.1	Μισθός – Ημερομίσθιο – Ωρομίσθιο	296
3.1.2	Διακρίσεις μισθού	299
3.1.3	Βασικός μισθός ή ημερομίσθιο	299
3.1.4	Νόμιμος μισθός ή ημερομίσθιο	300
3.1.5	Καταβαλλόμενος μισθός ή ημερομίσθιο	305
3.1.6	Τακτικές αποδοχές	306
3.1.7	Παραγραφή	307
3.2	Λοιπά θέματα που σχετίζονται με τους μισθωτούς και τις αποδοχές τους	309
3.2.1	Απεργία	309
3.2.2	Ανταπεργία των εργοδοτών (lock out)	309
3.2.3	Επίσχεση εργασίας	310
3.2.4	Παραίτηση από μισθό (μείωση μισθού)	311
3.2.5	Αδικοιολόγητος πλουτισμός (άρθρο 904 Α.Κ.)	312
3.2.6	Προστασία μισθού	313
3.2.7	Είσπραξη αποδοχών	316
3.2.8	Εκκαθαριστικό αποδοχών	317
3.2.9	Έκπτωση δαπάνης μισθοδοσίας από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων	318
3.3	Κυρώσεις για καθυστέρηση αποδοχών	320
3.4	Δικαιώματα του μισθωτού όταν ο εργοδότης καθυστερεί ή δεν καταβάλλει τις αποδοχές του	321
3.5	Η προστασία των μισθωτών από την αφερεγγυότητα του εργοδότη	321

Κεφάλαιο 4

Χρονικά Όρια Εργασίας και Αμοιβή Εργασίας

4.1	Γενικά.....	323
4.1.1	Νόμιμο ωράριο	324
4.1.2	Ωράριο Δημοσίου – Ν.Π.Δ.Δ.....	325
4.1.3	Συμβατικό Ωράριο	325
4.1.4	Ατομικό Ωράριο	326
4.1.5	Καταστάσεις ωρών απασχόλησης προσωπικού και Ηλεκτρονική σύνδεση ΣΕΠΕ-ΟΑΕΔ και ΕΦΚΑ.....	326
4.1.6	Ωράριο εργασίας (ημερήσιο – εβδομαδιαίο).....	344
4.1.7	Διάλειμμα	347
4.1.8	Εργασία νύχτας	348
4.1.9	Εβδομάδα	348
4.1.10	Εργασία Κυριακής.....	348
4.1.11	Εβδομαδιαία ανάπαυση	349
4.2	Ωρομίσθιο.....	350
4.2.1	Αναγωγή μηνιαίου μισθού σε ημερομίσθιο και προσδιορισμός του ωρομισθίου	350
4.3	Πενθήμερο σύστημα εργασίας.....	352
4.4	Πρόσθετη εργασία.....	355
4.4.1	Απλή πρόσθετη εργασία	355
4.4.2	Υπερεργασία	357
4.5	Ομάδες εργασίας – Τέταρτη βάρδια.....	364
4.6	Διευθέτηση του χρόνου Εργασίας	366
4.6.1	Γενικά	366
4.6.2	Συστήματα διευθέτησης του χρόνου εργασίας.....	366
4.7	Υπερωρίες	371
4.7.1	Γενικά.....	371
4.7.2	Διάκριση υπερωριών	373
4.7.3	Νόμιμες υπερωρίες.....	374
4.7.4	Υπερωρίες Ν.Δ. 264/1973	380
4.7.5	Υπερωριακή απασχόληση μισθωτών αλλοδαπών επιχειρήσεων.....	381
4.7.6	Κατ' εξαίρεση υπερωρίες	382

4.7.7 Υπερωρίες που θα γίνουν κατά την περίοδο της διευθέτησης.	382
4.7.8 Αμοιβή υπερωριακής απασχόλησης	383
4.7.9 Μισθός και πάγιο ποσό για υπερωρίες.....	385
4.7.10 Παραγραφή υπερωριών.....	386
4.7.11 Κυρώσεις για παραβάσεις χρονικών ορίων	386
4.8 Παραδείγματα υπερωριών	387
4.9 Ασφαλιστικές εισφορές υπερωριών	390
4.10 Αμοιβή της παρεχόμενης εργασίας κατά το Σάββατο ή άλλης ημέρας ανάπαυσης (ρεπό)	390

Κεφάλαιο 5

Εργασία κατά τη Νύχτα

5.1 Γενικά.....	396
5.2 Αμοιβή υπερεργασίας και υπερωριακής εργασίας κατά τις καθημερινές και τις Κυριακές ή αργίες.....	397
5.3 Απαγορεύσεις	399
5.4 Λευκές νύκτες.....	400
5.5 Παραγραφή	401
5.6 Ασφαλιστικές εισφορές	401

Κεφάλαιο 6

Απασχόληση κατά την Κυριακή και τις Εξαιρετές Εορτές (Υποχρεωτικές Αργίες)

I. ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ.....	402
6.1 Γενικά.....	402
6.1.1 Λειτουργία καταστημάτων τις εκπτώτικές Κυριακές και απασχόληση εργαζομένων	404
6.2 Αναπληρωματική ανάπαυση εργαζόμενων κατά την Κυριακή.....	408
6.3 Απασχόληση μετά την πάροδο 15 λεπτών	411
6.4 Συμφηφιστικές άδειες (δηλ. αθροιστικές εβδομαδιαίες αναπαύσεις)	411
6.5 Αμοιβή για εργασία κατά τις Κυριακές και υποχρεωτικές αργίες	411
6.5.1 Γενικά	411
6.5.2 Αμοιβή για υπερεργασιακή ή υπερωριακή απασχόληση κατά τις Κυριακές και τις υποχρεωτικές αργίες	413

6.6 Ασφαλιστικές εισφορές.....	415
6.7 Παραγραφή.....	415
6.8 Παραδείγματα.....	416
II. ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΕΞΑΙΡΕΤΕΕΣ ΕΟΡΤΕΣ	
(ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΑΡΓΙΕΣ).....	419
6.9 Γενικά.....	419
6.10 Αμοιβή για εργασία κατά τις ημέρες υποχρεωτικής αργίας.....	420
6.10.1 Αμοιβή για την προαιρετική αργία της 28ης Οκτωβρίου.....	422
6.10.2 Λοιπές περιπτώσεις αμοιβής αργιών.....	423
6.11 Αμοιβή ημερών αργιών που έχουν καθιερωθεί εθιμικά ή προβλέπονται από άλλες αποφάσεις ή ακόμη και διατάγματα κ.λ.π.	424
6.12 Παραδείγματα αμοιβής για τις υποχρεωτικές αργίες.....	425

Κεφάλαιο 7

Αποζημίωση για Μετακίνηση Εκτός Έδρας των Μισθωτών και Οδοιπορικά Έξοδα

7.1 Γενικά.....	429
7.2 Αποζημίωση εκτός έδρας.....	430
7.2.1 Αποζημίωση εκτός έδρας με διανυκτέρευση.....	430
7.2.2 Αποζημίωση εκτός έδρας χωρίς διανυκτέρευση.....	432
7.2.3 Αποζημίωση εκτός έδρας και μισθός.....	433
7.3 Αποζημίωση Κυριακής – Αργίας σε μετακινούμενους εκτός έδρας μισθωτούς.....	434
7.4 Ασφαλιστικές εισφορές.....	436
7.5 Παραίτηση.....	436
7.6 Παραγραφή.....	436
7.7 Φορολογία.....	437
7.8 Παραδείγματα μετακίνησης εκτός έδρας.....	438
7.9 Οδοιπορικά έξοδα.....	440

Κεφάλαιο 8

Κρατήσεις από τη Μισθοδοσία για Εισφορές Ασφαλιστικών Ταμείων και Φόρο Μισθωτών Υπηρεσιών καθώς και Λοιπών Περιπτώσεων

8.1 Γενικά.....	444
8.1.1 Κρατήσεις για εισφορές υπέρ	

ασφαλιστικών οργανισμών και λοιπών περιπτώσεων	444
8.1.2 Κρατήσεις για Φόρο Μισθωτών Υπηρεσιών (Φ.Μ.Υ.)	446
8.1.3 Παράδειγμα υπολογισμού Φ.Μ.Υ.	450
8.1.4 Δάνεια στο προσωπικό	451

Κεφάλαιο 9

Μη Προσέλευση του Μισθωτού στην Εργασία - Συνέπειες και Ανυπαίτια Κωλύματα (Ασθένεια - Εργατικό Ατύχημα - Κύηση - Τοκετός - Λοχεία - Στράτευση)

9.1 Γενικά	453
9.1.1 Μη προσέλευση μισθωτού στην εργασία αδικαιολογήτως και συνέπειες	453
9.1.2 Μη προσέλευση μισθωτού στην εργασία από λόγους που δεν οφείλονται σ' αυτόν (από σπουδαίο λόγο των άρθρων 656, 657 και 658 του Α.Κ.).	455
I. ΑΣΘΕΝΕΙΑ	460
9.2 Ασθένεια μέχρι 15 ημέρες ή ένα (1) μήνα με δικαίωμα για αποδοχές	461
9.2.1 Παραδείγματα	470
9.3 Επίδομα ασθένειας Ε.Φ.Κ.Α	473
9.3.1 Προϋποθέσεις και διάρκεια χορήγησης	473
9.3.2 Ποσό επιδόματος ασθένειας	474
9.3.3 Παραγραφή	477
9.4 Ασθένεια βραχείας διάρκειας – συνέπειες	478
II. ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ	481
9.5 Γενικά	481
9.5.1 Έννοια εργατικού ατυχήματος	481
9.5.2 Αναγγελία εργατικού ατυχήματος	482
9.5.3 Επιδότηση εργατικού ατυχήματος - αποδοχές	483
9.5.4 Επιδότηση εξωεργατικού ατυχήματος – αποδοχές και αναγγελία	483
9.5.5 Παροχές σε είδος σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος	484
9.5.6 Εργατικό ατύχημα από δόλο του εργοδότη και παραγραφή αξιώσεων	484
III. ΚΥΗΣΗ – ΤΟΚΕΤΟΣ - ΛΟΧΕΙΑ	485
9.6 Γενικά	485

9.6.1	Άδεια προ και μετά τον τοκετό	485
9.6.2	Προστασία εγκύου και τεκούσα από καταγγελία της σύμβασης εργασίας	486
9.6.3	Αποδοχές άρθρων 657 και 658 Α.Κ. και επιδότηση από Ι.Κ.Α.	487
9.6.4	Επιδότηση μητρότητας και επίδομα τοκετού (εφάπαξ).....	488
9.6.5	Άδεια θηλασμού και φροντίδας παιδιών	490
9.6.6	Άδεια μητρότητας και Δώρο Χριστουγέννων ή Πάσχα	491
9.6.7	Άδεια μητρότητας και κανονική άδεια	491
IV.	ΣΤΡΑΤΕΥΣΗ ΜΙΣΘΩΤΟΥ	492
9.7	Γενικά	492
9.7.1	Προστασία στρατευόμενου.....	492
9.7.2	Προστασία μισθωτών με σύμβαση ορισμένου χρόνου.....	494
9.7.3	Μισθοδοσία	494
9.7.4	Άδεια – επίδομα άδειας – δώρα εορτών – προϋπηρεσία και λοιπά θέματα	494

Κεφάλαιο 10

Επιδόματα (Δώρα) Εορτών

A.	ΔΩΡΟ ΠΑΣΧΑ.....	496
10.1	Γενικά.....	496
10.2	Προσδιορισμός ημερομισθίων Δώρου Πάσχα	497
10.3	Προσδιορισμός αποδοχών Δώρου Πάσχα	500
10.4	Προσδιορισμός αποδοχών Δώρου Πάσχα με συντελεστή, όταν οι μισθωτοί δεν δικαιούνται ολόκληρο το Δώρο.....	502
10.4.1	Αμειβόμενοι με μηνιαίο μισθό.....	502
10.4.2	Αμειβόμενοι με ημερομίσθιο	503
10.5	Λοιπά θέματα σχετικά με το Δώρο Πάσχα.....	503
10.5.1	Λοιπά	503
10.5.2	Εισφορές υπέρ ΕΦΚΑ και ΕΤΕΑΕΠ (επικουρικό)	504
10.5.3	Ποσό Δώρου πέρα από το προβλεπόμενο από την Υπουργική Απόφαση	506
10.5.4	Απόδοση εισφορών υπέρ Ε.Φ.Κ.Α. και Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. (επικουρικό)	506
10.5.5	Παραγραφή.....	506
10.6	Παραδείγματα υπολογισμού Δώρου Πάσχα.....	507
10.7	Υπολογισμός Δώρου Πάσχα	

για ορισμένες κατηγορίες μισθωτών	513
10.7.1 Δημόσια, δημοτικά-κοινοτικά έργα και εποχικές εργασίες ..	513
10.7.2 Δημοσιογράφοι, ξεναγοί ωρομίσθιοι, διαλείπουσα κ.λπ.	514
10.7.3 Σερβιτόροι και βοηθοί αυτών	515
10.7.4 Διαθεσιμότητα και εκ περιτροπής.....	516
10.7.5 Μερική απασχόληση και πλήρη.....	516
10.7.6 Σπουδαστών ΤΕΙ	517
10.7.7 Υπάλληλοι Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ.	517
10.7.8 Οικοδόμοι.....	517
10.7.9 Οικιακοί βοηθοί (οικόσιτοι και μή).....	518
10.7.10 Λοιπές κατηγορίες.....	518
10.7.11 Δ.Π. σε εργαζόμενες με 6μηνη ειδική άδεια μητρότητας.....	519
10.8 Πίνακας Νο 1	520
Β. ΔΩΡΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ	522
10.9 Γενικά.....	522
10.9.1 Προσδιορισμός ημερομισθίων Δ.Χ. - Πίνακας Νο 2.....	523
10.9.2 Παραδείγματα υπολογισμού Δώρου Χριστουγέννων.....	530
10.9.3 Υπολογισμός Δώρου Χριστουγέννων για ορισμένες κατηγορίες μισθωτών	536
10.9.4 Λοιπά θέματα σχετικά με το Δώρο Χριστουγέννων	540

Κεφάλαιο 11

Κανονική Άδεια - Επίδομα Αδείας - Πρόσθετες - Ειδικές άδειες των μισθωτών

Ι. ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΑΔΕΙΑ – ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΔΕΙΑΣ.....	541
A. Νομοθεσία.....	541
B. Ανάλυση διατάξεων	542
11.1 Γενικά.....	542
11.2 Προϋποθέσεις – Ημέρες άδειας και χρόνος χορήγησης της κανονικής άδειας	544
11.3 Συμψηφισμός ημερών κανονικής άδειας.....	553
11.4 Αποδοχές ημερών κανονικής άδειας και χρόνος καταβολής αυτών.....	555
11.5 Επίδομα αδείας.....	558
11.6 Συνέπειες όταν δεν χορηγηθεί η κανονική άδεια	560
11.7 Απαγορεύσεις κατά τη διάρκεια της κανονικής άδειας	561

11.8	Κανονική άδεια κατά τη λύση της σχέσης εργασίας.....	562
11.9	Άδεια απασχολούμενων σε εποχικές επιχειρήσεις και μερικώς απασχολούμενων.....	563
11.10	Αριθμός ημερών άδειας μισθωτών που δεν απασχολούνται όλες τις εργάσιμες ημέρες (διαλείπουσα ή εκ περιτροπής απασχόληση).....	564
11.11	Ομαδική χορήγηση της κανονικής άδειας.....	566
11.12	Ασφαλιστικές εισφορές, φορολογία και παραγραφή των αποδοχών άδειας και επιδόματος αδείας.....	567
11.13	Παραδείγματα.....	568
11.13.1	568
11.13.2	568
11.13.3	569
11.13.4	570
11.13.5	571
11.13.6	572
11.13.7	572
11.13.8	573
11.13.9	574
11.13.10	574
11.13.11	575
11.13.12	575
II. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ – ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΔΕΙΕΣ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ.....		577
A.	Εισαγωγή.....	577
B.	Ειδικές άδειες.....(579 έως 610).....	577

Κεφάλαιο 12

Λύση της Σχέσης Εργασίας

12.1	Γενικά.....	609
12.2	Καταγγελία της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου από τον εργοδότη.....	610
12.2.1	Έγγραφο καταγγελία της σύμβασης εργασίας.....	612
12.2.2	Καταβολή αποζημίωσης.....	615
12.2.3	Καταχώριση στις Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (Α.Π.Δ.) για τον Ε.Φ.Κ.Α. (τ. ΙΚΑ - ΕΤΑΜ).....	615
12.2.4	Αναγγελία της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας στο ΣΕΠΕ, Ο.Α.Ε.Δ. και Ε.Φ.Κ.Α.....	616

12.2.5 Πιστοποιητικό προϋπηρεσίας.....	617
12.3 Απαγόρευση καταγγελίας.....	618
12.4 Καταγγελία της σύμβασης εργασίας χωρίς αποζημίωση.....	620
12.5 Συνέπειες όταν η καταγγελία της σύμβασης κριθεί άκυρη.....	623
12.6 Καταγγελία της σύμβασης εργασίας αορίστου χρόνου από το μισθωτό.....	624
12.7 Καταγγελία της σύμβασης εργασίας με αποζημίωση.....	625
12.8 Υπολογισμός ποσού αποζημίωσης.....	630
12.9 Περιορισμός ποσού αποζημίωσης.....	633
12.10 Προϋπηρεσία μισθωτών.....	637
12.11 Αποζημίωση υπαλλήλων με προειδοποίηση.....	638
12.12 Αποζημίωση υπαλλήλων χωρίς προειδοποίηση – τμηματική καταβολή.....	643
12.13 Αποζημίωση εργατοτεχνιτών.....	650
12.14 Αποζημίωση μισθωτών λόγω συνταξιοδότησης ή μετά τη συμπλή- ρωση 15 ετών στο ίδιο εργοδότη.....	652
12.15 Φορολογία αποζημίωσης.....	659
12.16 Διαθεσιμότητα.....	663
12.17 Ομαδικές απολύσεις.....	666
12.17.1 Γενικά.....	666
12.17.2 Πεδίο εφαρμογής και εξαιρέσεις.....	666
12.17.3 Υποχρεώσεις του εργοδότη και διαδικασία για να γίνουν απολύσεις.....	667
12.18 Παραδείγματα υπολογισμού αποζημιώσεων υπαλλήλων – εργατών (Ν. 2112/20, Β.Δ. 16/18.7.20 και Ν. 3198/55) Ν. 3863/10, 3899/10 και Ν. 4093/12).....	670

Κεφάλαιο 13

Λύση της Σχέσης Εργασίας Δικηγόρων

13.1 Γενικά - Δικηγόροι.....	679
13.1.1 Καταγγελία σύμβασης δικηγόρου – οφειλόμενη αποζημίωση.....	679
13.2 Φορολογία - Χαρτόσημο.....	681
13.3 Λοιπά θέματα.....	681

Κεφάλαιο 14

Τεχνικός Ασφάλειας και Ιατρός Εργασίας

14.1 Γενικά	683
14.2 Τεχνικός ασφάλειας	684
14.3 Ιατρός εργασίας	684
14.4 Συνεργασία τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας	685
14.5 Υποχρεώσεις εργοδοτών – εργαζομένων	685
14.6 Τυπικά και Ουσιαστικά προσόντα Τεχνικού ασφάλειας και Ιατρού εργασίας	686
14.7 Χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας.....	686
14.8 Κυρώσεις.....	688
14.9 Καταγγελία της σύμβασης του ιατρού εργασίας – οφειλόμενη αποζημίωση.....	689
14.10 Φορολογία.....	691
14.11 Υλικά πρώτων βοηθειών στους χώρους εργασίας.....	691

Κεφάλαιο 15

Έλεγχος Εφαρμογής Διατάξεων Εργατικής και Ασφαλιστικής Νομοθεσίας

15.1 Γενικά	692
15.2 Κατηγοριοποίηση παραβάσεων και καθορισμός ύψους προστίμων	705
15.3 Εποπτεία και Όργανα Ελέγχου.....	706

Κεφάλαιο 16

Ασκήσεις - Θεωρητικά Θέματα και Λύσεις-Απαντήσεις αυτών

16.1 Ασκήσεις και λύσεις αυτών	708
16.2 Θεωρητικά θέματα και απαντήσεις αυτών	729
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	750
α). Ηλεκτρονικά Έντυπα	750
β). Υποδείγματα Συμβάσεων - Εγγράφων	752
γ). Φόρμες Ηλεκτρονικών Εντύπων.....	758
δ). Ηλεκτρονική φόρμα δελτίου ελέγχου ΣΕΠΕ.	792
ε). Έντυπη φόρμα δελτίου ελέγχου ΣΕΠΕ.....	794
Αλφαβητικό Ευρετήριο.....	796